

Pakkoyrittäjyys kuriin

Ansiotarkoituksessa tehty työ on joko työsuhteessa tai yrittäjäasemassa tehtyä työtä. Laissa on määritelty kuka on työntekijä, eli milloin työtä tehdään työsuhteessa.

Työsopimuslaki määrittelee mitä työsuhteella tarkoitetaan. Sen mukaan **kyse on työsuhteesta**, kun työntekijä on sopimuksen perusteella sitoutunut henkilökohtaisesti tekemään työtä työnantajalle palkkaa vastaan työnantajan johdon ja valvonnan alaisena. Työnantajan työnjohto eli direktio-oikeus on keskeisin yksittäisistä tunnusmerkistöistä työsuhteen syntymisen osalta, eli työnantaja päättää miten, missä ja milloin työtä tehdään. Työsuhteessa tehtyyn työhön sovelletaan työsopimuslakia ja muita työntekijän suojaksi säädettyjä työlakeja.

Työtä, jota ei tehdä työsuhteessa on yrittäjäasemassa tehtyä työtä. Yrittäjä voi lähtökohtaisesti vapaammin päättää miten asiakkaansa kanssa sovitun työn tekee, hän tarjoaa palvelujaan yleensä useammalle kuin yhdelle asiakkaalle, työstä saatavaan korvaukseen liittyy yrittäjäriskiä ja yrittäjä vastaa investoinneista, joita työn tekeminen edellyttää.

Työsuhteessa ja yrittäjäsuhteessa tehty työ on JHL:n mielestä arvokasta kansantalouden ja suomalaisen yhteiskunnan hyväksi tapahtuvaa toimintaa.

JHL:n pitää ongelmallisina tilanteita, joissa työn tekijä on tosiasiallisesti olosuhteissa, jotka täyttävät työsuhteen ehdot, mutta työnantaja tulkitsee tehtävän työn tapahtuvan yrittäjäasemassa. Tällaisessa pakkoyrittäjäasemassa työnantaja siirtää yrittäjäriskin työntekijän vastattavaksi, jolloin työntekijä jää hänen suojaksensa säädettyjen sosiaali- ja työlainsäädännön turvan ulkopuolelle. Tämä ilmiö on kasvanut alustatalouden ja siinä toimintatapoina olevan kulttuurin mukana.

JHL vastustaa usein yhteiskunnan haavoittuvimmissa asemassa oleviin kohdistuvaa pakkoyrittäjyyttä ja pyrkii vaikuttamaan lainsäädännön ja oikeuskäytännön kehittymiseen ongelman poistamiseksi.